

Jesus skapar tro – predikan av Jenny Arnerlöf 2021-01-24

I fredags rapporterade nyheterna att Islamiska staten tagit på sig attentatet som utfördes i Iraks huvudstad Bagdad dagen innan. Minst 32 personer miste då livet. Förödelserna hade utförts av självmordsbombare.

När Trumps anhängare stormade kongressbyggnaden den 6 januari fanns det flera i upploppet som filmade sig själva i bön, och många höll skyltar och flaggor med religiösa budskap på.

Dessa händelser är inget unikt. Varje dag, världen över, görs otaliga handlingar, motiverade av gudstro. Deras etiska kvalitet varierar; från självklart gott till totalt förkastligt.

Frågan måste ställas vad som menas med "gudstro" i dessa sammanhang. Samma fråga måste också ställas i förhållande till temat för dagens gudstjänst: *Jesus skapar tro*. Formuleringen är öppen för så många tolkningar som jag inte ens finner värda att nämna. Därför vill jag redan inledningsvis vara tydlig med vad jag menar med "tro".

Tron som Jesus väcker är inte något som måste försvaras av ängsliga anhängare. Tron som Jesus skapar är ju en *livshållning* – ett sätt att vara – som är präglad av övertygelsen, att även i stunder av svårighet och mörker kan vi lita på Guds godhet och trofasthet. För Gud är alltid närvarande och aktiv. Den vars tro är skapad av Jesus behöver inte försvara Gud, utan deras tro andas trygghet och tillit på Guds omsorg.

Dagens psaltarpsalm i kyrkoåret, Psalm 36, ger en bra möjlighet att utforska vad "tro" på Jesus Kristus kan leda till för handlingar i världen; särskilt om vi läser den psalmen tillsammans med berättelserna om Jesus Kristus. För att ge en större förståelse för bildspråket i Psalmen 36 ska jag allra först göra ett kort nedslag i Andra Moseboken.

I kapitel 25, i den boken, skildras en händelse på Sinaiberget, då Gud gav Mose instruktioner för ett bygge av ett slags flyttbart gudshus. I denna tätlignande

boning skulle Gud bo ibland Israeliterna under deras vandring genom öknen på väg till löfteslandet.

Första punkten i byggplanen gällde "förbundsarken" (2 Mos 25:10–22). Budordens båda tavlor skulle ligga inuti den lådan, och dess lock skulle tillverkas av rent guld. Två keruber av hamrat guld skulle smidas i ett stycke med locket.

Om dessa keruber sade Gud: "Keruberna skall hålla vingarna lyftade och utbredda så att de skyler locket. De skall vara vända mot varandra, med ansiktena ner mot locket." Och några verser längre fram står det: "Där skall jag uppenbara mig för dig; från platsen ovanför locket skall jag tala till dig, mellan de båda keruberna som står på arken med förbundstecknet."

I 1917 års bibelöversättning kallas locket för "nådstolen". Gud ville vara närvarande bland sitt folk genom en position som präglas av oändlig nåd – gestaltad av kerubernas utbredda vingar. Symboliken i Guds design av locket på förbundsarken föregriper alltså evangeliet om Jesus, (som jag återkommer till senare i predikan). Men här och nu, låt mig slå fast att Guds vingar symboliserar Guds förbarmande närvaro.

De där kerub-vingarna gjorde ett starkt intryck på Israels kung David, som skrivit dagens Psaltarpsalm. Vingar återkommer också i flera av hans psaltarpsalmer. David drömmer till exempel om att själv ha vingar för att kunna fly från sina bekymmer. Men observera att de psalmerna är långt färre i antal än de psalmer, där han gläds över att vara under Guds vingars skugga.

Bilden av Guds vingar uttrycker tron att man är trygg, fastän man befinner sig på en mörk plats. Sannolikt skrev David denna psalm när han var på flykt från kung Saul som ville döda honom. Gud var missnöjd med Saul som kung då han inte litade på Gud. David hade ju smorts till kung av profeten Samuel, men David vägrade att lyfta sin hand mot Saul för att få tronen. Han var oskyldig och därför på flykt.

Att vara under Guds vingars skugga är att finnas i ett spänningsfält. Å ena sidan litar vi på Guds trofasthet, men å andra sidan möter vi i livet oförklarliga svårighet och motgångar. När vi hamnar i trångmål, är det inte ovanligt att vi ifrågasätter Guds närvaro och omsorg. Handlingar präglade av självbevarande instinkt för att överleva eller ta oss fram blir då mer attraktiva, och de kan även verka helt logiska och rimliga när vi börjar tro att Guds omsorg inte bevarar oss.

Jag tror att detta är skälet till att Psalm 36 börjar med att lyfta fram syndens frestelser och hjärtats förmåga till svek. Enligt Psalm 36 är syndens frestelser inte primärt en katalog av omoraliska handlingar – det är att vända ryggen åt Gud, insikt och det goda. Synd ligger alltid nära till hands när vi är beräknande istället för att räkna med Gud. Vår längtan efter trygghet gör oss benägna att prioritera makt och kontroll mycket mer än tillitsfull tro.

I det läget drömmar vi om "tro" som en tillgång till vingar som lyfter oss bort från alla världsliga bekymmer. Men Psalm 36 uttrycker "tro" som är tillit till Guds närvaro – en närvaro som inte räddar oss undan svåra verkligheter, men som inte heller överger oss utan skänker oss mod, styrka och uthållighet.

När vi ställer Psalm 36 tillsammans med berättelserna om Jesus blir vi intresserad av de frestelser han själv stod emot när han valde att följa "korsets väg". I öknen frestades Jesus att gå jordiska vägar som skulle ha gett honom kontroll utan att lita på Gud, men hans gudsfuktan styrkte honom att hålla sig under Guds vingars skugga.

Jesus är i många avseenden unik. Hans val att förtrösta på Gud i sin utsatthet var avgörande för hans uppdrag att rädda världen. När han på korset litade på Guds godhet och trofasthet framstod det som dåraktigt och mot allt förnuft. Det är en av anledningarna till att Paulus skrev att han inte skämdes för evangeliet: Ingen kunde föreställa sig en korsfäst gud, som brydde sig om och involverade sig i människors begränsade tillvaro.

Jesus gärning på korset synliggör en helt annan sorts logik i världen. Det är den logik som i Psalm 36 lovsjunger tro som litar på Guds nåd och trofasthet även i

hotfulla situationer. Det är kärlekens logik. Det är en strategisk dåraktighet, där Jesus själv-uppoffrande lyser av kärlekens klara ljus. Hans offer på korset var som sagt unik; han har vunnit den avgörande segern mot ondskan. Men Jesus kallar oss att följa honom med en livshållning präglad av samma själv-uppoffring. Inte i ett krystat eller forcerat martyrium utan en självuppförande gjort med urskilning. En sådan livshållning ser vardagens enklare uppoffringar som formativ och förberedande för större moment som ofta kommer utan varning. Också våra liv kan vittna om kärlekens klara ljus. Det är ett ljus som väcker tro på Kristus. Det är ett ljus som ger insikten om att det finns mer än en självcentrerad sorts logik att ordna livet efter. Det finns oändlig nåd.

Den tro Jesus väcker i oss är av det radikala slaget; själv-uppoffrande är ett radikalt ord. Radikalt kommer från det latinska ordet för rot. Att vara radikal är att påverkas ner till rötterna. Då Jesus har sagt att han är vinstocken och vi är grenarna kan vi lita på att vår viktigaste handling på väg mot en radikal tro är att hålla oss förankrad i Jesus, vår rot.

Här har vi både aktiva och passiva åtgärder till vårt förfogande. Bibelläsning och bön är aktiva handlingar som håller oss i kontakt med Jesus. Gudsfruktan är ett slags passiv handling där vi undviker det som vi känner skulle fjärma oss från Kristus. Det finns inget föreskrivet eller exakt sätt att göra dessa saker. Bibelläsning, bön och att vara trogen våra övertygelser är övningar som ingen av oss någonsin blir färdiga med. Det innebär ett stort mått frihet att förändras i takt med nya insikter under vår pilgrimsfärd mot evigheten.

De goda nyheterna för oss idag är att vi aldrig vandrar ensam på den färden. Vi har varandra för gemenskap och stöd, och vi har den helige Anden. Anden är Guds gåva till oss för färden, som hjälper oss att på aktiva och passiva sätt förbli rotad i Kristus. Liksom Guds vingar finns utbredda över oss har Anden svävat över skapelsen och kyrkan från deras begynnelse.

Den tro som Gud, Fader, Son och Ande skapar i oss är levande, varm och talar om Gud. Den stöder och bär, och gör våra liv till vittnesbörd om Jesus Kristus, världens ljus. I hans ljus ser vi ljus. Amen.